

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

4. december 2013 · J.nr.: NMK-500-00380 · Ref.: AUP-NMKN

AFGØRELSE

i sag om nedlæggelse og tilladelse til vandhuller indenfor strandbeskyttelseslinjen i Guldborgsund Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens¹ § 65, stk. 1, jf. § 15, stk. 1 (strandbeskyttelseslinje).

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver afgørelse fra Naturstyrelsen af 21. november 2012 om dispensation til nedlæggelse af 2 mergelgrave og etablering af 2 vandhuller på en strandeng indenfor strandbeskyttelseslinjen på matr.nr. 11 Vignæs By, Vignæs, beliggende på ejendommen Kirkevej 14, 4862 Guldborg.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse.

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening afd. Guldborgsund.

Klager gør gældende, at fjernelsen af de 2 mergelgrave, som hver er på 100-150 m², forhindre etableringen af et større naturområde på ca. 2.000 m², da man ved fjernelsen undgår at anlægge randzoner omkring mergelgravene.

Klager gør videre gældende, at etableringen af vandhuller i en strandeng ikke kan betragtes om erstatningsnatur, da strandengen allerede er beskyttet natur, at det samlede naturareal ved dispensationen mindskes, at grønbroget tudse ikke kan yngle succesfuldt i vandhuller på engen pga. saltindhold på over 8 ‰, at der ikke er konstateret grønbroget tudser i det nuværende vandhul i strandengen, og at grønbroget tudse muligvis har bedre levevilkår i de nuværende mergelgrave – hvoraf den ene ikke ses tilgroet – end i kommende tilladte vandhuller.

Klager finder på denne baggrund, at grundlaget for at meddele denne dispensation er direkte forkert, og at en dispensation af principielle grunde ej heller bør meddeles.

Sagens oplysninger

Ejeren har den 1. oktober 2012 ansøgt om at nedlægge 2 mergelgrave på hver 100-150 m², som er beliggende i en intensivt dyrket mark. Ejerenes konsulent har vurderet, at mergelgravene er tilgroet og med utilfredsstillende vandkvalitet som følge af næringsstofftilførsel, og udlægning af randzoner vurderes ikke at forbedre forholdene.

Ejeren ønsker at etablere 2 vandhuller på hver 300-350 m² i en strandeng, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Ejerenes konsulent har vurderet, at vandhullerne ikke vil blive næringsstofbelastet og få et større og mere varieret plante- og dyreliv, og at vil fremme den truede grønbroget tudse. Det opgravede materialet fra etableringen af vandhullerne placeres i mergelgravene.

Ifølge historiske målebordsblade 1842-1899 og 1900-1940 (ses på www.miljoportal.dk) har mergelgravene og strandengen eksisteret i dette historiske tidsrum, og der har ikke været vandhuller i strandengen. I det øvrige landskab ses flere gravede rektangulære vandhuller.

Området med mergelgravene og strandengen er beliggende indenfor strandbeskyttelseslinjen. Strandengen har landværts et dige til beskyttelse af bagvedliggende landbrugsarealer. Området ligger endvidere indenfor EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 85 og ramsarområde nr. 21 *Smålandshavet nord for Lolland* samt EU-habitatområde nr. 152 *Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor, Hyllekrog-Røds*.

Grønbroget tudse er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, hvor yngle- eller rasteområderne for de naturlige udbredelsesområder for dyrearterne ikke må beskadiges eller ødelægges.

Naturstyrelsen har den 21. november 2012 meddelt dispensation til det ansøgte. Styrelsen har begrundet dispensationen med, at det ansøgte understøtter bestræbelserne i landsdelen for bedre

levevilkår for den truede art, grønbroget tudse, at vandhullerne ikke vil fremstå som fremmedelementer i landskabet, samt at driften på landbrugsarealet vil kunne forløbe mere hensigtsmæssigt.

Naturstyrelsen har videre vurderet, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt eller medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Dog har styrelsen ikke detaljeret kendskab til enkelte arters forekomst i området.

Naturstyrelsen har ingen bemærkninger haft til klagen.

Guldborgsund Kommune har den 25. november 2013 telefonisk oplyst, at kommune ikke har truffet afgørelse om § 3 dispensation til det ansøgte.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Efter naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, må der ikke ske ændring af tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Ifølge Naturstyrelsens hjemmeside og "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007), yngler grønbroget tudse i bl.a. nygravede vandhuller, grusgrave, lavninger i marker og brakvand op til 8 ‰. Hvis vandhuller ligger i naturområde, skal vandhullets omgivelser holdes afgræsset helst med heste eller får for at sikre ynglesucces hos grønbroget tudse.

Nævnet finder, at det er usikkert, om etablering af vandhuller i strandengen vil fremme forekomsten af grønbroget tudse i området, da der er indikationer på, at strandengen oversvømmes med havvand, hvorved tudsens æg/afkom dør. Nævnet bemærkninger i den forbindelse, at Naturstyrelsen ikke har haft kommentarer til klagers oplysninger om, at den grønbrogede tudse sandsynligvis ikke vil kunne yngle succesfuldt i nye vandhuller i strandengen. Nævnet finder derfor ikke, at anlæggelsen af vandhullerne på denne strandeng er nødvendig for at fremme forekomsten af den truede grønbrogede tudse.

Nævnet finder videre, at en væsentlig jordbrugs- eller anden almindelig økonomisk interesse i sig selv ikke er tilstrækkelig til at begrunde en dispensation.

Det bemærkes endvidere, at der efter nævnets praksis normalt ikke bør anlægges vandhuller/søer i moser og enge, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, jf. NoMO nr. 21.

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver på denne baggrund afgørelse fra Naturstyrelsen af 21. november 2012 om dispensation til nedlæggelse af 2 mergelgrave og etablering af 2 vandhuller på en strandeng indenfor strandbeskyttelseslinjen på matr.nr. 11 Vignæs By, Vignæs, beliggende på ejendommen Kirkevej 14, 4862 Guldborg.

Lars Busck
Fredningskonsulent

Anna-Grethe Underlien Pedersen
Cand.scient. ph.d. (biolog)

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Vanas Aps, att. Thomas Møller, tm@vanas.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Guldborgsund@dn.dk; dn@dn.dk; aairminger@gmail.dk
Naturstyrelsen, j.nr. NST-4132-376-00099, nst@nst.dk; bigol@nst.dk
Guldborgsund Kommune, kommunen@guldborgsund.dk; aped@guldborgsund.dk

og pr. brev til:

Anders Kamper
Kirkevej 14
4862 Guldborg